

Handläggare: Ulla Fredriksson
Telefon: 08-508 36 216

Till
KF/KS kansli

Remissen av Betänkandet Händelseanalyser vid självmord inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten(SOU 2010:45) Dnr 001- 2283/2011

Äldreförvaltningens kontorsutlåtande

Eva Frunk-Lind
Direktör

Sammanfattning

Socialdepartementet har remitterat Betänkandet Händelseanalyser vid självmord inom hälso- och sjukvård och socialtjänsten (SOU 2010:45) till bl.a. Stockholms kommun, kommunstyrelsen för yttrande.

Äldreförvaltningen ser positivt på att betänkandet, som är ett förslag till ny lag, inkluderar både hälso- och sjukvård och socialtjänsten. Många äldre har idag insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården där behovet av kontinuitet och samverkan är en viktig faktor för den enskilde personens känsla av välbefinnande. Något som lagförslaget också vill understödja. Inom den hälso- och sjukvård som staden ansvarar för, som bedrivs i särskilda boenden, utgör förslagen i betänkandet inga större förändringar då krav på händelseanalys vid självmord redan finns i den befintliga Lex Maria föreskriften (SOSFS 2005:28).

Bakgrund

Stockholms stad, kommunstyrelsen har mottagit från Socialdepartementet en remiss för yttrande av Betänkandet Händelseanalyser vid självmord inom hälso- och sjukvård och socialtjänsten (SOU 2010:45). Kommunstyrelsen har remitterat

ärendet till facknämnderna Socialnämnden och Äldrenämnden samt till Stadsledningskontoret för kontorsutlåtande senast 31 december 2011.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningens utvärderings- och analysavdelning.

Ärendet

Regeringen tillsatte 2009 en nationell samordnare med uppdrag att klargöra och analysera förutsättningarna för att, inom hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens område, utveckla och förbättra händelseanalyser av inträffade självmord. Utredaren skulle även lämna förslag på hur de nya kunskaper som framkommer genom händelseanalyser kan föras över till regional eller lokal nivå med syfte att dessa kunskaper ska kunna komma till praktisk användning i det självmordspreventiva arbetet. Utredaren skulle i arbetet säkerställa att de förslag som ges särskilt beaktar lagstiftning som behandlar integritetsaspekter.

I betänkandet föreslås att dagens Lex Maria system med rapporterings- och anmälningsskyldighet samt krav på händelseanalys vid självmord lyfts ut från denna och införs i en separat lag som även omfattar socialtjänsten. Vidare föreslås att en nationell aktör ska samla in och analysera anmälningarna. Denna ska ha rätt att genomföra en egen samlad händelseanalys och rätt att inhämta kompletterande uppgifter från hälso- och sjukvården och från andra samhällsaktörer som får en lagstadgad uppgiftsskyldighet. I betänkandet framgår också att dessa samhällsaktörer, rättsmedicinalverket (RMV) och polismyndighet, ska ha en underrättelse-skyldighet. Därmed skulle fler självmord komma till hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens kännedom och bli föremål för en händelseanalys.

I betänkandet föreslås en ny befattning, verksamhetsansvarig, som ansvarar för att bl.a. anmälan och händelseanalys utförs, att berörd socialnämnd informeras samt att närstående deltar i händelseanalysarbetet. Med verksamhetsansvarig avses den som bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvård eller socialtjänsten eller den som annars fattat beslut om en insats inom socialtjänsten.

En händelseanalys ska påbörjas snarast efter ett självmord men först när två kriterier uppfyllts. Självmordet ska ha skett i direkt anknytning till vård eller inträffat inom sex månader efter kontakt med hälso- och sjukvården eller socialtjänsten. Dödsorsaken ska vara fastställd och rapporterad som självmord till Socialstyrelsens dödsorsaksregister av RMV.

Syftet med händelseanalys ska vara att så långt möjligt klarlägga händelseförloppet och vilka faktorer som påverkat det samt ge underlag för beslut om åtgärder som ska ha till ändamål att förebygga att en liknande händelse inträffar på nytt. För att underlätta för hälso- och sjukvården och socialtjänsten att få del av andras analyser och vilka åtgärder som har varit effektiva förslås i betänkandet att Socialstyrelsen får i uppdrag att utveckla en IT- funktionalitet som endast behandlar anmälningar om händelseanalyser vid självmord. Detta skulle enligt utredningen kunna vägleda och underlätta verksamheterna i det självmordspreventiva arbetet. På samma sätt skulle en sammanställning från Socialstyrelsen med resultaten från samtliga händelseanalyser på en aggregerad nivå kunna bidra till riktade självmordsförebyggande insatser.

Utredningen föreslår att lagen träder i kraft den 1 juli 2012.

Äldreförvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget till ny lag enligt betänkandet. Det är gynnsamt att både hälso- och sjukvård och socialtjänst omfattas av samma lag. Det är äldreförvaltningens uppfattning att lagförslaget kommer att bidra till ett mer koncentrerat förebyggande arbete och ge mer fokus på problemet dels i verksamheterna men även inom ramen för berörda utbildningar.

För hälso- och sjukvårdspersonalen i stadens vård- och omsorgsboenden innebär lagförslaget inga större förändringar då det redan idag utförs händelseanalys och anmälan i samband med självmord. Förändringen utgörs av att dödsorsaken måste vara fastställd och anmäld som självmord i Socialstyrelsens dödsorsaksregister av RMV. Däremot innebär lagförslaget nya uppdrag för personal som fullgör uppgifter enligt socialtjänstlagen.

Idag sker händelseanalys och anmälan även vid misstanke av och försök till självmord. Det framgår inte i betänkandet om dessa ska kvarstå som en anmälningspliktig händelse enligt Lex Maria eller helt utgå. Något som bör klargöras i lagtexten. Äldreförvaltningen anser att, som en viktig del i patientsäkerhets- och självmordspreventiva arbetet, bör också dessa incidenter föranleda en händelseanalys även om anmälningskyldighet inte föreligger.

Bilaga:

Remiss av Betänkandet Händelseanalyser vid självmord inom hälso- och sjukvård och socialtjänsten (SOU 2010:45)

